

13

SPORTS

Tematici

- Sporta veidi
- Gadskaitļi, datumi ar gadskaitļiem

Gramatika, valodas lietojums

- Darbības vārdi
- Atgriezenisko darbības vārdu tagadne, pagātne un nākotne
- Vēlējuma izteiksme
- Noteiktā galotne
- Īpašības vārdu vispārākā pakāpe
- Personu nosaukumi ar izskanām *-tājs, -tāja, -ējs, -ēja*
- Struktūra *viens no labākajiem, viena no labākajām*

Ievads

Klausieties un miniet: kas tas par sporta veidu?

Tas ir...

basketbols, hokejs (ledus hokejs), galda teniss, džudo, aerobika, peldēšana, paukošana, šaušana

Kurus sporta veidus jūs vēl zināt?

Kurš sporta veids jums patīk?

Kas ir populārākie sporta veidi jūsu karsā?

Kādi sporta veidi ir populāri Latvijā? Kurš ir vispopulārākais sporta veids?

Teksti un uzdevumi

Basketbols ir vissvarīgākais

- Ilze: Šodien es gribētu aiziet uz aerobiku un pēc tam uz baseinu. Bet nezinu, vai izdosies. Nav laika. Lekcijas, semināri un referāti...
- Ieva: Es arī gribētu regulāri nodarboties ar sportu, bet laika nav arī man. Tikai vasarā gandrīz katru dienu eju skriet un peldēt.
- Ilze: Re, kur Jānis. Laikam steidzas un mūs nerēdz. Ei, Jāni! Kur tu skrien?
- Jānis: Ā! Sveikas, meitenes! Piedodiet, nepamanīju jūs.
- Ieva: Šķiet, ka tev arī ir maz laika.
- Jānis: Šodien sākas Baltijas čempionāts basketbolā. Pašreiz pa televizoru rāda pirmo spēli. Mūsējtie spēlē ar lietuviešiem. Skrienu uz mājām skatīties.
- Ieva: Vai lekciju tev šodien vairs nav?
- Jānis: Kādas tur lekcijas?! Basketbols pašreiz ir vissvarīgākais.

Kuri sporta veidi patīk Ilzei?

Kāpēc Ilzei nav laika nodarboties ar sportu?

Ko vasarā patīk darīt Ievai?

Kāpēc Jānis skrien? Kur viņš skrien? Kāpēc viņš nepamanīja meitenes?

Vai Jānim šodien vēl ir lekcijas?

Kas šodien sākas?

Kas šodien spēlē pret lietuviešiem?

13.1. Strādājiet pāros, jautājiet un atbildiet! Stāstiet citiem!

Kurš sporta veids tev patīk?

Vai tu nodarbojies ar sportu? Vai jūs nodarbojaties ar sportu?

Ar kuru sporta veidu tu nodarbojies? Ar kuru sporta veidu jūs nodarbojaties?

Vai tu skaties basketbolu pa televizoru? Ko jūs skatāties pa televizoru?

Paraugs. Es nodarbojos ar... Mēs nodarbojamies ar... Es spēlēju... Es labprāt skatos...

Viņš steidzās, steidzas un steigties

Vakar **sākās** basketbola čempionāts. Jānis **steidzās** mājās.

Visu nakti viņš **skatījās** televizoru.

Šodien **sākas** futbola čempionāts. Jānis **steidzas** mājās.

Visi puiši **skatās** televizoru.

Rīt **sāksies** olimpiskās spēles. Jānis **steigties** mājās.

Visu mēnesi viņš **skatīsies** televizoru.

Darbības vārds (verbs): tagadne, pagātnē, nākotne

	tagadne	pagātnē	nākotne	
es	steidz- os	steidz- os	steig- š - os	nenoteiksmē: steig-ties
tu	steidz- ies	steidz- ies	steig-s- ies	tagadnes celms: steidz-
viņš, viņa, viņi, viņas	steidz- as	steidz- ās	steig-s- ies	pagātnes celms: steidz-
mēs	steidz- amies	steidz- āmies	steig-s- imies	nenoteiksmē: nodarbo-ties
jūs	steidz- aties	steidz- āties	steig-s- ities/-ieties	tagadnes celms: nodarbo-
es	nodarbo- j - os	nodarbo- j - os	nodarbo- š - os	nenoteiksmē: nodarbo-
tu	nodarbo- j - ies	nodarbo- j - ies	nodarbo- s - ies	tagadnes celms: nodarbo-
viņš, viņa, viņi, viņas	nodarbo- j - as	nodarbo- j - ās	nodarbo- s - ies	pagātnes celms: nodarbo-
mēs	nodarbo- j - amies	nodarbo- j - āmies	nodarbo- s - imies	nenoteiksmē: nodarbo-
jūs	nodarbo- j - aties	nodarbo- j - āties	nodarbo- s - ities/-ieties	tagadnes celms: skat-
es	skat- os	skatī- j - os	skatī- š - os	nenoteiksmē: skatī-ties
tu	skat- ies	skatī- j - ies	skatī- s - ies	tagadnes celms: skat-
viņš, viņa, viņi, viņas	skat- ās	skatī- j - ās	skatī- s - ies	pagātnes celms: skatī-
mēs	skat- āmies	skatī- j - āmies	skatī- s - imies	nenoteiksmē: skatī-ties
jūs	skat- āties	skatī- j - āties	skatī- s - ities/-ieties	tagadnes celms: skatī-

13.2. Ierakstiet darbības vārdus (a) tagadnē, (b) pagātnē, (c) nākotnē!

nodarboties

- Vai jūs _____ ar sportu?
- Vai jūs bērnībā _____ ar sportu?
- Varbūt kādreiz arī es _____ ar sportu...

sākties un beigties

- Šodien _____ pavasaris. Ziema _____.
- Vakar mūsu lekcijas _____ agrāk un _____ vēlāk.
- Kad _____ brīvdienas? Kad _____ semestrīs?

klausīties

- Kāpēc tu _____ laika ziņas?
- Vakar lekcijās mēs _____ grupas „Prāta vētra” dziesmu.
- Vai mēs rīt arī _____ dziesmu?

Kas ir mūsējie?

Šodien mūsējie spēlē ar lietuviešiem.

Vai mūsējie uzvarēs? Vai mūsējiem izdosies?

Bumba ir mūsējo rokās.

Lietuvieši uzvarēja mūsējos.

Vai tā ir spēle?

Toms sēž pie televizora un skatās basketbolu. Atnāk Jānis.

Toms: Ko tu tik vēlu? Spēle jau gandrīz pusē.

Jānis: Ātrāk nevarēju. Kā mūsējiem iet? Kāds rezultāts?

Toms: Diezgan slikti. Pašreiz mūsējie ar pieciem punktiem ir vadībā. Rezultāts ir 40 pret 45, bet vispār lietuvieši ir labāki. Redzi, viņi atkal uzbrūk.

Jānis: Jā, lietuvieši met pa grozu, bet latvieši tikai stāv un skatās...

Toms: Un bumba, protams, krīt grozā. 42 pret 45. Vai mūsējie vispār prot spēlēt?

Jānis: Tagad mūsējie uzbrūk. Ai-jai-jai-jai... Kas tā skrien? Kas tā met bumbu? Vai tā ir spēle? Bumba atkal lietuviešiem.

Toms: Tas ir lietuviešu komandas kapteinis. Ľoti labs aizsargs un saspēles vadītājs. Vislabākais spēlētājs komandā. Tāls metiens... Gatavs. 3 punkti Lietuvai. 45:45. Neizšķirts. Kas te notiek?

Jānis: Bumba latviešiem. Vai tas ir mūsu kapteinis? Ko viņš dara? Piedalās sacensībās vai tikai spēlējas ar bumbu?

Toms: Ja es būtu komandas treneris, tādu spēlētāju manā komandā nebūtu.

Jānis: Kas tagad notiek? Tā taču nedrīkst. Viss skaidrs. Tiesnesis nav godīgs. Tiesnesis ir leišu pusē.

Toms: Vai tas var būt? Palīgā! 47:45. Lietuva uzvar.

Jānis: Mūsu treneris pieprasīja vienas minūtes pārtraukumu. Pareizi. Viņš grib runāt ar komandu. Spēles taktika ir slikta.

Toms: Tagad spēlē piedalīsies arī Kalniņš. Nesaprotu, kāpēc treneris viņu tikai tagad sūta laukumā? Viņš taču ir komandas labākais spēlētājs.

Jānis: Spēle turpinās. Kalniņš ar bumbu. Ľoti labi. Mums ir cerība iegūt vismaz divus punktus. Nē-ē-ē!

Toms: Arī Kalniņš atdod bumbu lietuviešiem. Vai tiešām mēs zaudēsim?

Jānis: Jā, lietuvieši prot spēlēt basketbolu. Bet vismaz hokeja komanda mums ir vislabākā Baltijas valstīs.

Kura komanda ir vadībā vispirms, kura pēc tam?

Kas uzbrūk biežāk — lietuvieši vai latvieši? (runa ir par basketbolu ☺)

Kāds ir lietuviešu komandas kapteinis? Kāds ir latviešu komandas kapteinis?

Kāds, pēc Jāņa domām, ir tiesnesis?

Kas ir leiši?

Kāpēc Latvijas komandas treneris pieprasīja minūtes pārtraukumu?

Kas ir Kalniņš?

leiši = lietuvieši

13.3. Izdomājiet basketbola spēlei nobeigumu! Kas uzvarēs, kas zaudēs?

3.4. Uzrakstiet vārdus, kas ir saistīti ar basketbolu! Meklējiet tekstā!

Paraugs. spēle, komanda...

3.5. Ievietojiet dotos vārdus tekstā!

biezas, mest, iegūt punktus, vairāk punktu, komandu, iemest bumbu, uzbrūk, spēlētājiem, savu grozu

Basketbola noteikumi (pēc interneta lapas www.basket.lv)

Basketbols ir komandu spēle. To spēlē divas komandas pa 5 _____ katrā komandā. Katras komandas mērķis ir _____ pretinieka grozā un neļaut otrai komandai kontrolēt bumbu vai _____.

Komanda _____ pretinieka grozam, bet aizsargā _____.

Bumbu drīkst _____, atsist, ripināt vai driblēt jebkurā virzienā.

Kad _____ pēdējā ceturdaļa, komanda, kurai ir _____, kļūst par spēles uzvarētāju.

Anekdotē ☺

— Kas tas ir *futbols*?

— Kad 22 cilvēki nedzer, nesmēkē, rūpējas par savu veselību un nodarbojas ar sportu, bet tūkstoši citu cilvēku sēž pie televizora, dzer, smēkē, ēd čipsus un uztraucas.

3.6. Kas šiem sporta veidiem ir kopīgs? Ar ko tie atšķiras?

basketbols, futbols, rokasbumba, volejbols, hokejs, teniss

■ šīs ir komandu spēles: _____

■ to spēlē sporta zālē vai hallē: _____

to spēlē stadionā: _____

to spēlē kortos: _____

■ to spēlē ar bumbu: _____

to spēlē ar bumbiņu un raketē: _____

to spēlē ar ripu un nūju: _____

■ šajās spēlēs ir vārti: _____

šajā spēlē ir grozs: _____

šajās spēlēs ir tīklis: _____

■ bumbu iemet grozā: _____

■ bumbu iesit vārtos: _____

■ bumbu sper ar kāju: _____

■ ripu met vārtos: _____

■ bumbu met pāri tīklam: _____

■ bumbiņu sit pāri tīklam: _____

■ spēlētāji daudz skrien: _____

■ spēlētāji slido: _____

Jānis saka: „Ja es **būtu** komandas treneris, tādu spēlētāju manā komandā **nebūtu**.“

Vai Jānis ir komandas treneris? Kas **būtu**, ja viņš **būtu** treneris?

Ilze **gribētu** iet uz baseinu, bet viņai nav laika.

Ja viņai **būtu** laiks, viņa **ietu** uz baseinu.

Ieva **gribētu** nodarboties ar sportu, bet viņai nav laika.

Ja viņai **būtu** laiks, viņa **nodarbotos** ar sportu.

Ja man **būtu** laiks, es **ietu** uz teātri, es **nodarbotos** ar sportu, es **lasītu** daudz grāmatu, es **mācītos** japāņu valodu...

Ja man **būtu** nauda, es **pirktu** mašīnu un **brauktu** uz Parīzi. Es **nesteigtos**. Es **atpūstos**.

Vēlējuma izteiksme (kondicionālis)

bū-t →	būtu	nodarbo-ties →	nodarbo-tos
ie-t →	ietu	mācī-ties →	mācī-tos
brauk-t →	brauktu	steig-ties →	steig-tos
gribē-t →	gribētu	atpūs-ties →	atpūs-tos
lasī-t →	lasītu		

13.7. Stāstiet! Ko jūs darītu, ja jums būtu laiks un nauda?

13.8. Klausieties un ierakstiet datumus un skaitļus! Lasiet tekstu skali!

Uļjana Semjonova — Latvijas slavenākā basketboliste

Uļjana Semjonova ir dzimusi _____ Daugavpils rajonā. Viņas basketbolistes karjera sākās _____ gadā; toreiz viņai bija _____ gadi. No _____ gada līdz _____ gadam viņa spēlēja Latvijas slavenajā basketbola klubā „TTT“. No _____ gada līdz _____ gadam viņa spēlēja Padomju Savienības valsts izlasē. Divas reizes viņa kļuva par Olimpisko čempioni — _____ gadā Monreālē un _____ gadā Maskavā. Uļjana Semjonova bija pirmā eiropiete, kas tika uzņemta Pasaules basketbola slavas zālē Springfieldā, ASV. Tas notika _____ gadā _____ gadā Latvijas valsts viņu apbalvoja ar Triju Zvaigžņu ordeni. Kopš _____ gada Uļjana Semjonova ir Latvijas Olimpiskās akadēmijas senatore.

Savā karjerā Uļjana Semjonova aizvadījusi vairāk nekā _____ spēles un guvusi vairāk nekā _____ punktu.

Arī citā ziņā Uļjana Semjonova ir rekordiste: viņa ir viena no pasaules visgarākajām sieviešām. Viņas augums ir _____ metri.

3.9. Veidojet teikumus pēc parauga!

Paraugs.

Uljana Semjonova ir ļoti gara sieviete. Viņa ir viena no pasaules garākajām sievietēm. Žanis Krūmiņš bija ļoti labs basketbolists. Viņš bija viens no Latvijas labākajiem basketbolistiem.

1. Daiļslidošana ir ļoti skaists sporta veids.

Tas ir viens no

---

2. Viņš ir ļoti jauns futbolists.

Viņš ir

---

3. TTT bija ļoti spēcīga komanda.

Tā bija

---

4. Viņa ir ļoti slavena dejotāja.

---

5. Tā bija ļoti interesanta spēle.

---

6. Tas ir ļoti svarīgs jautājums.

13.10. Vai jūs zināt?

Kas ir Olimpiskās spēles?

Cik bieži notiek Olimpiskās spēles?

Kur ir Olimpisko spēļu dzimtene?

Kādi sportisti piedalās Olimpiskajās spēlēs?

Kā skan Olimpiskā devīze?

Ja jūs to nezināt — lasiet teksta pirmo rindkopu un pēc tam uzrakstiet atbildes!

Olimpiskās spēles ir sacensības ar senu vēsturi. Jau astotajā gadsimtā pirms mūsu ēras senie grieķi rīkoja sporta sacensības svētajā ielejā Olimpijā, par godu Olimpa dievam Zevam. Šīs spēles notika ik pēc četriem gadiem, un šo tradīciju turpināja arī Romas impērijas laikā, līdz 393. gadā Romas imperators Feodosijs I aizliedza olimpiskās spēles. Tikai 19. gadsimtā radās ideja seno tradīciju atjaunot. 1896. gadā Atēnās notika pirmās jaunās Olimpiskās spēles. Kopš tā laika tās ir pasaules mēroga pasākums, kur sacenšas visas pasaules labākie sportisti. Piedalīties Olimpiskajās spēlēs — tas droši vien ir katra sportista lielākais sapnis.

Latvieši pirmo reizi piedalījās Olimpiskajās spēlēs 1912. gadā Stokholmā. Toreiz vēl nebija Latvijas valsts, bet uz Stokholmu aizbrauca 28 sportisti no tām Krievijas impērijas daļām, kas dažus gadus vēlāk kļuva par Latvijas Republikas teritoriju. Viens no viņiem izcīnīja bronzas medaļu. Tas bija Haralds Blaus, dzimis 1885. gada 5. februārī Liezerē. Viņa disciplīna bija — šaušana uz māla baložiem.

1924. gadā Parīzē pirmo reizi sportisti pārstāvēja Latvijas valsti. Toreiz piedalījās 37 Latvijas atlēti piecās disciplīnās — diemžēl, medaļas viņi neieguvu. 1932. gadā uz desmitajām Olimpiskajām spēlēm Losandželosā aizbrauca tikai divi Latvijas valsts pārstāvji, taču viens no tiem bija ļoti veiksmīgs: Jānis Daliņš izcīnīja otro vietu 50 km soļošanā. Interesanti, ka tieši šajā disciplīnā Latvija vēl divas reizes ieguva medaļas: 1936. gadā bronzas medaļu (Adalberts Bubenko), bet 2000. gadā sudraba medaļu (Aigars Fadejevs).

Okupācijas laikā Latvija kā valsts nevarēja piedalīties starptautiskajās sacensībās. Latvijas sportisti oficiāli pārstāvēja Padomju Savienību. Taču arī citu valstu izlasēs bija latviešu sportisti, jo pēc Otrā pasaules kara daudzi latvieši dzīvoja trimdā. Tā varēja notikt, ka Olimpiskajās spēlēs latvieši cīnījās pret latviešiem. Piemēram, 1956. gadā Melburnā Padomju Savienības basketbola vīriešu izlasē bija trīs latvieši (Maigonis Valdmanis, Jānis Krūmiņš, Valdis Muižnieks), bet Austrālijas izlasē — divi (Pēteris Bumbērs un Juris Dancis). Padomju Savienība šajās spēlēs izcīnīja otro vietu, Austrālia — divpadsmito (varbūt viņiem bija pārāk maz latviešu? ☺).

Pirmās Olimpiskās spēles pēc Latvijas neatkarības atgūšanas notika 1992. gadā Barselonā. Tajās zem Latvijas karoga piedalījās 34 sportisti 16 disciplīnās, un Latvija varēja lepoties ar divām sudraba medaļām (kanoe airēšanā un šaušanā) un vienu bronzas medaļu (riteņbraukšanā).

Daudzi cilvēki domā, ka divdesmit septītās Olimpiskās spēles, kas notika 2000. gadā Sidnejā, bija kaut kas īpašs. Tās sauca par tūkstošgades spēlēm, tās bija vislabāk organizētās spēles Olimpisko spēļu vēsturē, tur piedalījās 199 valstu atlēti, un spēlēs valdīja īpaša atmosfēra. Arī Latvijas sporta vēsturē šīs spēles ir kaut kas īpaši: Latvijas jaunais vingrotājs Igors Vihrovs izcīnīja zeltu, un pirmo reizi apbalvošanas ceremonijā skanēja Latvijas himna. Otru reizi tas notika jau astoņus gadus vēlāk: 2008. gadā Pekinā latvietis Māris Štrombergs uzvarējā disciplīnā, kas pirmo reizi bija iekļauta Olimpiskajās spēlēs.

- ?
- Kurā gadā latvieši pirmo reizi aizbrauca uz Olimpiskajām spēlēm?
- Kurā gadā Latvija pirmo reizi piedalījās Olimpiskajās spēlēs?
- Kurā gadā Latvija pirmo reizi izcīnīja zeltu?
- Zem kuru valstu karogiem latvieši startēja Olimpiskajās spēlēs no 1952. gada līdz 1988. gadam?
- Kāpēc?
- Kurā disciplīnā Māris Štrombergs kļuva par pirmo čempionu Olimpisko spēļu vēsturē?

3.11. Veidojiet jautājumus par tekstā dotajiem faktiem! Jautājiet cits citam!

čad...

Kurā gadā...

Kurā disciplīnā...

Kuri sportisti...

sportistu...

3.12. Stāstiet par savas valsts olimpisko vēsturi!

Ar kuriem sportistiem jūs lepojaties?

Kuri sportisti izcīnīja medaļas? Kurā gadā, kurā disciplīnā?

3.13. Meklējiet vairāk informācijas par Latvijas olimpisko vēsturi!

Kā veicās latviešu sportistiem trīsdesmitajās Olimpiskajās spēlēs 2012. gadā Londonā?

Cik zelta, sudraba un bronzas medaļu Latvijas valsts ir ieguvusi vēstures gaitā?

Kā jūs domājat: tas ir daudz vai maz?

Interneta lapa: www.olimpiade.lv

Grāmata: *Latvijas olimpiskā vēsture*. Rīga: Latvijas Olimpiskā komiteja, 2003.

Cilvēks, kas daudz ceļo, ir liels **ceļotājs**.

Vīrietis, kas labi dzied, ir labs **dziedātājs**.

Sieviete, kurai ļoti patīk dejot, ir kaislīga **dejotāja**.

Cilvēki, kas lasa kādu avīzi, ir avīzes **lasītāji**.

ceļot → ceļotājs, ceļotāja

dziedāt → dziedātājs, dziedātāja

dejot → dejotājs, dejotājs

lasīt → lasītājs, lasītāja

3.14. Ierakstiet!

Paraugs. Igors Vihrovs ir slavens vingrotājs.

(vingrot)

1. Uz sacensībām atbrauca 2 _____, 4 _____

un 1 _____. (peldēt, airēt, burāt)

2. Ziemā Latvijas kalnos var redzēt daudz _____. (slēpot)

3. Cik _____ ir viena futbola komandā? (spēlēt)

4. Vai katrā spēlē ir _____ un _____? (uzvarēt, zaudēt)

5. Platons bija sengrieķu _____. (domāt)

6. Vai kāds no jums ir _____? (smēķēt)

Pārbaude

13.15. Nosauciet sporta veidus!

Kurā sporta veidā bumbu met pāri tīklam? Tas ir _____
Kurā sporta veidā bumbu met grozā? _____
Kurā sporta veidā ripu ar nūju sit vārtos? _____
Kurā sporta veidā bumbiņu sit ar raketī? _____
Kurā sporta veidā bumbu nedrīkst ņemt rokās? _____

13.16. Ierakstiet darbības vārdus pareizajā formā!

— Vai tu _____ par savu veselību? (rūpēties)
— Protams. Es _____ daudz augļu, es _____ un
es _____ ar sportu. (ēst, nesmēķēt, nodarboties)
— Tāpēc tu tik labi _____! (izskatīties)

13.17. Ierakstiet vārdu piedalīties pareizajā formā!

Olimpiskajās spēlēs _____ atlēti no visas pasaules.
2000. gadā spēlēs _____ sportisti no 199 valstīm.
Vai Latvija _____ nākamajās spēlēs?
Ja es būtu sportiste, es _____ visās sacensībās.

13.18. Rakstiet par kādu slavenu sportistu!

Vārdi un frāzes

cītā ziņā	gods
droši vien	grieķis, grieķiete, grieķi, grieķietes
par godu (kam)	grozs
ik pēc četriem gadiem	gūt (gūst, guva): tu gūsti
aerobika	himna
airēšana: kanoe airēšana	hokejs: ledus hokejs
airēt (airē, airēja)	iegūt (iegūst, ieguva) ← gūt
aizliegt (aizliedz, aizliedza): tu aizliedz	ieleja
aizsargāt (aizsargā, aizsargāja)	iemest (iemet, iemeta) ← mest
aizsargs	imperators; imperatore
aizvadīt (aizvada, aizvadīja) ← vadīt	impērija
apbalvot (apbalvo, apbalvoja)	izcīnīt (izcīna, izcīnīja)
atdot (atdod, atdeva) ← dot	izdoties (izdodas, izdevās) parasti 3. pers.
atgūt (atgūst, atguva) → gūt	izlase
atjaunot (atjauno, atjaunoja)	japāņu: japāņu valoda
atlēts, atlēte	jebkurš, jebkura
atmosfēra	kaislīgs, kaislīga
atsist (atsit, atsita) ← sist	kalns
augsti	kapteinis; kapteine
balodis	karjera
baseins	karogs
basketbolists; basketboliste	komanda
bronna	kontrolēt (kontrolē, kontrolēja)
bumba: bumbiņa	kopš (kāda laika) (+gen.)
burāt (burā, burāja)	laukums
ceremonija	lepoties (lepojas, lepojās) (ar +akuz.)
cerība	līdz
ceturtdaļa	ļaut (ļauj, ļāva): tu ņauj
cīnīties (cīnās, cīnījās)	māls
čempionāts	medaļa
čempions; čempione	mērkis
daiļslidošana	mērogs: pasaules mērogs
devīze	metiens
diemžēl	minēt (min, minēja)
dievs	neatkarība
dieviete	neizšķirts
disciplīna	nodarboties (nodarbojas, nodarbojās) (ar +akuz.)
driblēt (driblē, driblēja)	nūja
dzimtene	okupācija
džudo	olimpisks, olimpiska
eiropietis, eiropiete, eiropieši, eiropietes	ordenis
ēra	organizēt (organizē, organizēja)
futbolists; futboliste	Padomju Savienība
gaita	pamanīt (pamana, pamanīja)
godīgs, godīga	pāri (+dat.)

pārstāvēt (pārstāv, pārtāvēja)	spēcīgs, spēcīga
pārstāvis; pārstāve	spēle
pārtraukums	spert (sper, spēra): tu sper
pasākums	sportists; sportiste
pašreiz	stadions
paukošana	startēt (startē, startēja)
peldēt (peld, peldēja)	steigties (steidzas, steidzās)
piedalīties (piedalās, piedalījās)	sudrabs
pieprasīt (pieprasā, pieprasīja)	sūtīt (sūta, sūtīja)
pret (+akuz.)	svēts, svēta
pretinieks; pretiniece	šaušana
punkts	taktika
rajons	teritorija
raķete	tiesnesis; tiesnese
rasties (rodas, radās): tu rodies	tīkls
regulārs, regulāra	tradīcija
rekordists; rekordiste	trimda
republika	tūkstošgade
rezultāts	turpināt (turpina, turpināja)
rīkot (rīko, rīkoja)	uzbrukt (uzbrūk, uzbruka): tu uzbrūc ← brukt
ripa	uzņemt (uzņem, uzņēma) ← nēmt
ripināt (ripina, ripināja)	uztraukties (uztraucas, uztraucās): tu uztraucies
riteņbraukšana	uzvarēt (uzvar, uzvarēja)
rokasbumba	uzvarētājs; uzvarētāja
rūpēties (rūpējas, rūpējās) (par +akuz.)	vadība
sacensības <i>parasti</i> dsk.	vadītājs; vadītāja
sacensties (sacenšas, sacentās): tu centies	valdīt (valda, valdīja)
sapnis	vārti <i>tikai</i> dsk.
saspēle	veids: sporta veids
seminārs	veiksmīgs, veiksmīga
senators; senatore	vingrot (vingro, vingroja)
sist (sit, tu sit; sita)	virziens
skanēt (skan, skanēja)	zaudēt (zaudē, zaudēja)
slava	zelts
slēpot (slēpo, slēpoja)	ziņa
slidot (slido, slidoja)	zvaigzne dsk. ģen. zvaigžņu
smēķēt (smēķē, smēķēja)	
soļošana	